

Самойленков А. П., д-р екон. наук Гринько Т. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА:
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ**

Зелена економіка є ключовим напрямом розвитку сучасного світу, що поєднує економічне зростання з екологічною безпекою та раціональним використанням природних ресурсів [2]. В Україні перехід до зеленої економіки сприятиме не лише покращенню екологічної ситуації, а й економічному розвитку. Важливими аспектами цього переходу є розвиток відновлюваної енергетики, енергоефективності та циркулярної економіки. Україна має значний потенціал у сфері сонячної, вітрової та біоенергетики, що дозволяє знижувати залежність від викопних палив та сприяти декарбонізації економіки. Водночас реалізація цих проєктів потребує значних інвестицій та державної підтримки [3].

Енергоефективність дозволяє зменшити навантаження на довкілля та скоротити витрати, а впровадження програм термомодернізації та енергоощадних технологій у промисловості є важливим кроком на цьому шляху [1]. Циркулярна економіка сприяє мінімізації відходів та повторному використанню ресурсів, що зменшує рівень забруднення довкілля. В Україні зростає інтерес до концепції «нульових відходів», що включає переробку матеріалів і впровадження екологічних стандартів у виробництво. Інвестиції в екологічні проєкти є ключовим фактором розвитку зеленої економіки, а фінансові механізми, такі як «зелені» облігації та міжнародні екологічні фонди, сприяють екологічно відповідальному веденню бізнесу [4]. Один із перспективних напрямів розвитку зеленої економіки – це впровадження цифрових технологій для моніторингу екологічних показників. Сучасні системи аналізу даних та інтернет речей (IoT) дозволяють ефективніше контролювати рівень забруднення, оптимізувати використання природних

ресурсів і підвищувати екологічну відповідальність бізнесу. Наприклад, smart-системи управління енергоспоживанням здатні значно зменшити витрати електроенергії та скоротити викиди парникових газів.

Ще одним важливим аспектом є інтеграція принципів зеленої економіки в освітню сферу. Запровадження навчальних програм, що орієнтовані на екологічно сталий розвиток, допоможе формувати у молодого покоління свідоме ставлення до ресурсів і навички для роботи в екологічно орієнтованих галузях. Університети та наукові установи відіграють ключову роль у розробці інноваційних технологій і поширенні екологічних знань серед населення. Також важливим є розвиток інноваційних екологічних стартапів та підтримка малого і середнього бізнесу в екологічному секторі. Створення сприятливого середовища для підприємців, що працюють у сфері зеленої економіки, сприятиме появі нових екологічних рішень, які можуть мати глобальний вплив. Державні програми фінансування, міжнародне партнерство та залучення венчурного капіталу відіграють ключову роль у стимулюванні інновацій у цій сфері.

Екологічна політика держави відіграє важливу роль у формуванні сприятливих умов для розвитку зеленої економіки. Україна здійснює кроки в напрямку гармонізації екологічного законодавства з європейськими стандартами, проте необхідно посилювати контроль за виконанням екологічних норм та стимулювати бізнес до впровадження екологічно безпечних технологій [5]. Зелена економіка відкриває значні можливості для сталого розвитку, економічного зростання та покращення екологічної ситуації. Успішний перехід до зеленої економіки потребує комплексного підходу, що включає державну підтримку, фінансування інновацій та активну участь бізнесу й громадськості.

Список використаних джерел:

1. Коваленко О.В. Відроджена енергетика в Україні: перспективи розвитку. Київський національний економічний університет, 2024. URL: <http://kneu.edu.ua/uploads/kovalenko-renewable-energy-24.pdf>
2. Петрова І.М. Енергоефективність як фактор сталого розвитку. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2023. URL: <http://karazin.edu.ua/uploads/petrova-energy-efficiency-23.pdf>
3. Сидоренко Л.А. Циркулярна економіка та управління відходами. Львівський національний університет імені Івана Франка, 2023. URL: <http://lnu.edu.ua/uploads/sidorenko-circular-economy-23.pdf>

4. Гаврилюк Д.В. Інвестиції в зелені технології: міжнародний досвід. Національний технічний університет України «КПІ», 2022. URL: <http://kpi.edu.ua/uploads/gavryliuk-green-investments-22.pdf>
5. Іванченко П.П. Екологічна політика України: виклики та можливості. Державний університет телекомунікацій, 2024. URL: <http://dut.edu.ua/uploads/ivanchenko-eco-policy-2024.pdf>
6. Гринько Т.В., Каціна К.С. Формування та впровадження системи стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економіка та підприємництво*: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана»; Київ: КНЕУ, 2019. № 43. С. 104–114.